

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Університет Афійон Косатепе (Туреччина)
Університет економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»**

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні
в умовах сучасних освітніх реалій»**

21-22 березня 2024 року

Біла Церква – 2024

УДК 378-027.543(477)-029:80:34

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні в умовах сучасних освітніх реалій: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 21–22 березня 2024 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 199 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор;
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор;
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор;
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, доцент;
Цвид-Гром О.П., канд. філол. наук, доцент;
Ігнатенко В.Д., канд. пед. наук, доцент;
Погоріла С.Г., канд. пед. наук, доцент;
Боньковський О.А., ст. викладач;
Любимова Ю.С., канд. філол. наук, доцент;

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук, доцент

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні в умовах сучасних освітніх реалій» (21–22 березня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ, 2024

Майєр Н. В. Завдання для формування креативної компетентності майбутнього викладача у процесі професійно орієнтованого навчання французької мови.....	53
Hryshchenko I.V., Kourdish O.K. Challenges of today: another concept of an english coursebook for medical students.....	56
Камінська С.В. Formation of readiness for professional foreign language communication through the principle of predictive learning and the principle of combination of classroom and extracurricular work.....	59
Vulhakowa T., Zhukova H. Edukacja pozaakademicka: wybór nowoczesnego człowieka.....	62
Лук'янець Г.Г. Розвиток вмінь толерантного мовлення студентів сфери гостинності як реалізація міжкультурної комунікативної компетенції.....	64
Ткачук Ю.В., Мельник Н.А. Ментальне здоров'я як освітня проблема..	66
Ірхіна Ю.В. Щодо питання про зміст курсу іноземної мови за професійним спрямуванням для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти медичного факультету напрямку «Спеціальна освіта»	69
Столбецька С.Б. Особливості професійно-мовленнєвої підготовки перекладачів у галузі сільського господарства на прикладі французької мови.....	71
Хахула Б.В., Хахула Л.П. Формування лідерської компетентності майбутніх бакалаврів-аграріїв у закладах вищої освіти.....	74
Бойко Г.А. Підходи до розвитку компетентності у професійно орієнтованому читанні майбутніх інженерів.....	77
Марчук В.В. Поняття особистості в соціальних системах.....	79
Шерстюк Н.В. Використання лексичного підходу у викладанні англійської мови професійного спрямування.....	81
Межов О. Г. Неформальна й дуальна освіта: нормативне регулювання та досвід реалізації у процесі підготовки магістрів філології.....	83
Волинець І.М. Формування професійної компетентності майбутніх вчителів початкової школи у курсі вивчення «Дитячої літератури».....	86
Пазяк А.Р. Основні психологічні аспекти викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.....	88
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Сучасні підходи до формування комунікативних навичок у майбутніх фахівців аграрної галузі.....	91
Хомчук О. П. Розвиток пам'яті як умова ефективного вивчення іноземної мови	93
Дем'яненко О.О. Комікси як ефективний засіб профорієнтованого навчання літератури.....	96
Резнік В.Г. Особливості лексичного підходу до формування граматичної компетенції студентів-філологів у процесі навчання німецької мови.....	99
Мусійчук С.М., Безрученко С.І. Інтеграція STEM-технологій у вивчення іноземних мов.....	102

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Карпіцький М. М. Необхідність викладання порівняльного мовознавства для майбутнього України.....	104
Костусяк Н. М. Роль цифрових освітніх ресурсів у забезпеченні компетентісно орієнтованого навчання морфеміки, словотвору й морфології української мови в ЗВО.....	106

УДК: 377. 059.1:005.591

ПОГОРІЛА С.Г., канд. пед. наук., доц., завідувач кафедри славістичної філології, педагогіки і методики викладання

ТИМЧУК І.М., канд. пед. наук., доцент кафедри славістичної філології, педагогіки і методики викладання

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

Анотація. Зосереджено увагу на важливості використання сучасних підходів до формування комунікативної компетентності у майбутніх фахівців аграрної галузі. Зроблено акцент на важливості використання інноваційних технологій в освітньому процесі.

Ключові слова: комунікативні навички, інноваційність, активні методи навчання, комунікативна компетентність, освітні технології.

Модернізація вищої освіти можлива завдяки впровадженню сучасних освітніх технологій, що передбачають впровадження європейських норм і стандартів та зумовлюють необхідність докорінного оновлення методології, технології і методики організації освітнього процесу. Уведення нових освітніх компонент, нових освітніх програм вимагає від освітян постійного пошуку нових підходів до навчання, організаційних форм, технологій навчання. Сьогодні інноваційність набуває все більше вибіркового та дослідницького характеру, що сприяє підвищенню рівня свободи діяльності викладача вищої школи та зумовлює зміни в методології освітнього процесу. О. Дубасенюк вважає, що «Інновації в освіті є закономірним явищем, динамічним за характером і розвивальним за результатами, їх запровадження дозволяє вирішити суперечності між традиційною системою і потребами в якісно новій освіті» [1].

Компетентнісний підхід до формування майбутніх фахівців аграрної галузі не втрачає своєї актуальності. Професійна компетентність фахівця передбачає наявність комунікативних навичок і виявляється в готовності застосовувати отримані знання, уміння, навички у життєвих і професійних ситуаціях для розв'язання теоретичних і практичних професійних завдань. Завданням вітчизняних закладів вищої освіти є формування конкурентоспроможного фахівця не лише на теренах нашої країни, а й Європи та світу.

Проблему застосування інновацій в освітньому процесі ЗВО досліджували І.М. Дичківська, Ю.О. Жук, В.І. Байденко. Впровадження інноваційних освітніх технологій у фахову підготовку студентів досліджували Л. Барановська, Т. Бондаренко, О. Дубасенюк, А. Заслужена, В. Ягупов та інші вчені.

Сучасні освітні технології характеризуються нестандартними підходами, способами, формами та засобами реалізації педагогічного задуму, своєю оригінальністю та результативністю. Підходи до викладання та навчання вважаються інноваційними, якщо вони «орієнтовані на студента» або

«конструктивістські», сприяють розвитку мислення, навичок навчатися і здатність синтезувати знання в рамках навчальної програми [2].

Процес цілеспрямованого формування комунікативних навичок у майбутніх фахівців аграрної галузі залежить від вирішення поставлених завдань. Плануючи аудиторну та самостійну роботу здобувачів вищої освіти, варто зосередити увагу на груповій роботі студентів, яка зорієнтована на вироблення комунікативних компетенцій і відповідних практичних навичок. Так, розв'язання ситуативних завдань, створення сценаріїв розвитку комунікативних ситуацій майбутньої професійної діяльності, де студенти можуть програвати різні ролі, підготовка та виступи на студентських конференціях, підготовка інтерв'ю для співбесіди на заміщення вакантної посади за фахом, представлення спільних проєктів, участь у дебатах на актуальну тему за фахом сприятимуть подоланню комунікативних бар'єрів у спілкуванні, виробленню навичок професійного спілкування, вміння слухати співрозмовника та розвиватимуть навички самопрезентації. Навички комунікації майбутніх фахівців аграрної сфери формуються у процесі навчальної взаємодії між викладачем та студентами під час аудиторного та онлайн спілкування (під час змішаного навчання) за змістом навчального матеріалу, обговорення, дискусії, обмін судженнями. Ефективним є залучення студентів до самостійного пошуку в медіаджерелах та наукових працях відповідей на запитання до тем, дослідницька робота. Під час проведення занять використовуються елементи рефлексії, навчальної дискусії, мозкового штурму, дидактичних ігор. Здобувачі вищої освіти готують виступи з презентаціями та подальшим обговоренням, виконують комунікативні вправи з формування культури фахового мовлення, аналізують наукові праці, що сприяє формуванню навичок критичного мислення і є важливим для майбутньої фахової діяльності.

Надзвичайно ефективними є завдання для розвитку риторичних умінь. Доцільними є комунікативні тренінги, спрямовані на оволодіння основними вимогами до структурування наукової доповіді. Така форма навчання передбачає використання різноманітних методів і прийомів: презентацію теоретичного матеріалу, демонстрацію відеовиступів, майстер-класи, підготовку і виголошення доповіді з проблеми власного дослідження, перегляд експрес-уроків з формування культури мовлення, аналізи виступів однокласників... Ефективним є аналіз відеовиступів майстрів сучасного ораторського мистецтва [3].

Отже, сучасні підходи до формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців аграрної сфери передбачають використання інноваційних методик, наближення навчання до професійної діяльності та сприяють саморозвиткові і самореалізації, навчання стає більш привабливим для студента.

Розвинені комунікативні навички є важливими у фаховій діяльності, оскільки вони сприяють набуттю умінь переконування співрозмовника, відстоювання точки зору, сприймання критики, вміння робити висновки та прогнозувати різні ситуації. А також відкривають перед майбутнім фахівцем нові можливості для самореалізації, оскільки професійна діяльність аграрників, окрім взаємодії з природою, передбачає постійну взаємодію у сфері «людина-людина». Для процесу формування навичок комунікації у здобувачів вищої освіти важливим

є застосування інтерактивних методів, діалогу з аудиторією, диспуту, методу евристичних запитань, ігрових методів, case-study та інших активних методик, використання яких мотивує студентів і допомагає сформувати комунікативну готовність до майбутньої професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дубасенюк О.А. Інноваційні стратегії у професійно-педагогічній освіті//Інноваційні освітні технології: світовий і вітчизняний досвід використання в системі неперервної освіти: монографія / відповідальні редактори Барановська Л.В. (Київ, Україна), Морська Л.І. (Жешув, Республіка Польща). Київ : ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. .С. 140-152.<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/56474>
2. Заслужена, А. Інновації у вищій освіті: досвід Швейцарії // Інноваційні освітні технології: світовий та вітчизняний досвід використання в системі безперервної освіти // Відповідальні редактори Барановська, Л.В. (Київ, Україна), Морська Л.І. (Жешув, Республіка Польща). Біла Церква: Друк Білої Церкви, 2022. С.114-122. . <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/56474>
3. Семенов, О.М., Вовк, М. П. Технології розвитку мовно-комунікативної компетентності викладачів-дослідників в умовах неформальної освіти // Інноваційні освітні технології: світовий та вітчизняний досвід використання в системі безперервної освіти // Відповідальні редактори Барановська Л.В. (Київ, Україна), Біла Церква, 2022. С. 268-279.

УДК 159. 953

ХОМЧУК О. П., канд. психол. наук, ст. викладач кафедри психології та здоров'я людини

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

РОЗВИТОК ПАМ'ЯТІ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. Розглянуто особливості сприймання та запам'ятовування нового матеріалу, а також прийоми запам'ятовування, що полегшують вивчення іноземних мов. Найбільш ефективними є ейдетичні прийоми, які задіюють образну пам'ять та уяву, що допомагає засвоїти інформацію швидко та на тривалий час.

Ключові слова: розвиток пам'яті, оперативна пам'ять, зорова пам'ять, слухова пам'ять, прийоми запам'ятовування.

Розширення обсягу пам'яті, розвиток точності та тривалості запам'ятовування є важливою умовою ефективності вивчення іноземних мов. Крім того, важливо також враховувати індивідуальні особливості сприйняття та мнестичних процесів особистості при виборі способів навчання. Таким чином, метою публікації є характеристика видів запам'ятовування інформації та аналіз способів розвитку пам'яті.

Запам'ятовування – це процес пам'яті, який забезпечує прийом, відбір, і фіксацію інформації завдяки утворенню асоціацій та мнемічних слідів у нейронних структурах мозку. Кількісні та якісні характеристики запам'ятовування суттєво впливають на всі інші мнемічні процеси: повнота і осмисленість запам'ятовування